

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera, v právní věci žalobce: **P. M.,** zastoupen JUDr. Miroslavem Bukovjanem, advokátem se sídlem Jánské nám. 266/6, Cheb, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje,** se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2010, čj. 1731/DS/10-3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2010, čj. 17 A 44/2010 - 55,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**
II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Městský úřad Cheb, odbor silničního hospodářství a dopravy, rozhodnutím ze dne 20. 4. 2010, sp. zn. KSÚ 312/2010, čj. MUCH 10504/2010, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. d) a písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kterých se dopustil porušením povinností stanovených v § 5 odst. 1 písm. f), § 6 odst. 8 písm. a) a odst. 12 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu. Žalobce uvedené přestupky spáchal tím, že dne 25. 10. 2009, v 02:08 hodin, v Chebu, na ul. Evropská a Dukelská a následně na účelové komunikaci ve dvorním traktu na ul. Dukelská řídil osobní motorové vozidlo a při silniční kontrole provedené na výše vymezeném dvorním traktu se přes výzvu policistů odmítl podrobit vyšetření podle zákona č. 379/2005 Sb., zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem a dále přes výzvu policistů nepředložil

ke kontrole řidičský průkaz. Za uvedené přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 26 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel po dobu 13 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Současně byla žalobci uložena povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 6. 2010, čj. 1731/DS/10-3, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvého stupně.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž odmítl, že by v dané době řídil předmětné vozidlo; ve voze byl pouze jako spolujezdec. Poté, co společně s řidičem vystoupil z vozidla, uvědomil si, že v něm zapomněl klíče od domu. Ve chvíli, kdy se k vozidlu vrátil, vjelo do traktu policejní vozidlo bez zapnutého výstražného majáku. Žalobce se odmítl podrobit dechové zkoušce, jelikož vozidlo neřídil. V jeho prospěch hovoří i ta skutečnost, že se od 24. 10. 2009 od 19:00 hod do 25. 10. 2009 přibližně do 01:30 účastnil třídního srazu, přičemž servírka restaurace může potvrdit, že se do restaurace nechal dopravit vozidlem taxislužby. Nazpět žalobce odvezla jeho přítelkyně H. Ř.; právě tato osoba řídila vozidlo. Žalobce trvá na tom, že policisté jej nemohli vidět vystupovat z vozidla, jelikož mezi odstavením vozidla a následným příjezdem Policie ČR uběhly přibližně tři minuty, což je doba, které odpovídá tvrzení žalobce, že H. Ř. byla již v chodbě domu a žalobce se pouze vracel pro klíče.

[4] Žalovaný porušil právo žalobce na spravedlivý proces, neboť neprovedl žalobcem navrhovaný výslech svědkyně H. Ř., skutečného řidiče vozidla. Rovněž poukázal na to, že v odvolacím řízení upozorňoval na rozpory ve svědeckých výpovědích policistů ohledně směru, ze kterého vozidlo, údajně řízené žalobcem, přijíždělo po ulici Evropské. Žalobce zdůraznil, že jednou z hlavních zásad správního řízení je zásada materiální pravdy. Žalovaný rozhodl na základě neúplně zjištěného skutkového stavu, neboť neprovedl potřebné důkazy. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že by byl výslech řidiče vozidla účelovým důkazem. Zamítnutí navrženého důkazu s tímto odůvodněním je podle žalobce nezákonné, neboť správní orgán nemůže předem předjímat účelovost důkazu, který nebyl proveden a jehož obsah tedy nebyl znám. Důvodem, pro který žalobce nevypověděl do protokolu, že ve skutečnosti vozidlo řídila H. Ř. a pro který nenavrhl její výslech již v řízení před správním orgánem prvého stupně, je skutečnost, že tato osoba je vdaná. Žalobce nechtěl její jméno zmiňovat, aby neměla problémy.

[5] Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobu zamítl rozsudkem ze dne 30. 11. 2010, čj. 17 A 44/2010 - 55. V odůvodnění rozsudku předeslal, že jádro sporu spočívá v otázce, zda žalobce v době bezprostředně předcházející kontrole prováděné příslušníky Policie ČR byl „obyčejným“ účastníkem provozu na pozemích komunikacích, jímž je ve smyslu § 2 písm. a) zákona o silničním provozu i spolujezdec v motorovém vozidle, nebo přímo řidičem ve smyslu § 2 písm. d) zákona o silničním provozu. Přestupků, které jsou žalobci kladeny za vinu, se může dopustit pouze řidič vozidla.

[6] Žalobce mohl navrhnout důkaz výslechem svědkyně H. Ř. až v rámci odvolacího řízení, protože na řízení o přestupku podle konstantní judikatury nedopadá § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „správní řád“). Ačkoliv žalovaný ve svém

rozhodnutí argumentoval celým zněním § 52 správního řádu, tedy i povinností účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení, která v řízení o přestupku nemá místa, žalobcem navržený důkaz bez dalšího neodmítl z důvodu § 82 odst. 4 správního řádu, nýbrž správně vyšel z § 52 věty druhé správního řádu. Z tohoto ustanovení plyne, že úvaha o tom, které důkazy budou v řízení provedeny, je plně v kompetenci správního orgánu, nikoliv účastníka správního řízení. Žalovaný dovodil, že již správní orgán prvého stupně zjistil skutečný stav věci, jak vyžaduje § 3 správního řádu. Ze shodných výpovědí svědků vyplynulo, že za vozidlem jeli v bezprostřední blízkosti cca 2 – 5 m již od okamžiku jeho odbočení z ul. Dukelské do vnitrobloku a že zastavili bezprostředně po zastavení sledovaného vozidla. Ve vozidle se mimo žalobce jiná osoba nenacházela. Oba svědci vyloučili, že by ve spoře osvětleném vnitrobloku mohlo dojít k záměně vozidla nebo osob. Stejné skutečnosti vyplývají i z úředního záznamu Policie ČR ze dne 25. 10. 2010.

[7] Krajský soud rovněž souhlasil, že již správní orgán prvého stupně zjistil stav věci, o kterém nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu okolností nezbytných pro posouzení otázky, zda žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu předmětných přestupků. Pochybnosti o skutkovém stavu nemohl způsobit ani jediný rozpor ve výpovědích svědků v otázce směru, ze kterého žalobce přijel po Evropské ulici. Již správní orgán prvého stupně se s uvedeným rozporem pečlivě vypořádal. Krajský soud k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2006, čj. 6 As 47/2005 - 84. Zákonný požadavek, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nelze podle krajského soudu vykládat tak, že správní orgán je povinen odstranit každý objevivší se skutkový rozpor. Naopak uvedený požadavek dopadá jen na skutečnosti právně významné. Otázka směru, ze kterého přijelo vozidlo žalobce, nemohla ovlivnit posouzení zásadní otázky, zda vozidlo řídil žalobce, nebo osoba jiná. Nemohla ani založit nevěrohodnost svědecké výpovědi jako celku. Krajský soud proto sdílí názor obou správních orgánů, že výpovědi policistů jsou věrohodné. Soud s poukazem na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, čj. 4 As 19/2007 - 114, konstatoval, že ve věci nezjistil žádnou okolnost, která by vedla k domněnce o zaujatosti policistů; ostatně ani žalobce nic takového netvrdil.

[8] Krajský soud dále poukázal na skutečnost, že žalobce v průběhu přestupkového řízení svou výpověď několikrát změnil. To ubírá na věrohodnosti jeho tvrzení. Ustanovení § 52 věta druhá správního řádu a právo žalobce na spravedlivý proces by neprovedením svědecké výpovědi bylo porušeno, pouze pokud by výpověď H. Ř. byla potřebná ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, resp. k odstranění existujících rozporů. Taková situace však v daném případě nenastala. Soud uzavřel, že ve věci bylo prokázáno, že žalobce řídil předmětné vozidlo bezprostředně před provedením kontroly.

III.

[9] Zamítavý rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel nejprve zrekapituloval obsah řízení před správními orgány i krajským soudem. Stěžovatel nesouhlasí se způsobem, kterým se krajský soud vypořádal s námitkou, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces. Stejně tak se neztotožňuje se závěrem, že z důkazů předložených žalovaným plyne, že stěžovatelem navrhovaná

svědecká výpověď nebyla potřebná ke zjištění stavu věci. Stěžovatel trvá na tom, že předmětný vůz neřídil, proto nemohl být shledán vinným z předmětných přestupků. Rovněž není pravdou, že by příslušníci Policie ČR jeli celou dobu za předmětným vozidlem cca 2 - 5 metrů a viděli z něj stěžovatele vystupovat. Mezi odstavením vozidla a následným příjezdem policejního vozidla uběhly přibližně tři minuty. Právě k prokázání tohoto tvrzení stěžovatel žalovanému i krajskému soudu navrhl provedení svědecké výpovědi.

[10] Krajský soud měl podle stěžovatele vzít v úvahu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, čj. 4 As 2/2005 - 62, podle kterého *„výpověď svědka, již obviněný z přestupku navrhl k důkazu na svou obhajobu, nelze předem hodnotit jako bezcennou, a proto ji jako důkaz neprovést, jen s poukazem na její účelovost pro přátelský vztah obviněného ke svědkovi. Odmítnutí návrhu na provedení důkazu výslechem takového svědka je porušením práva na spravedlivý proces. Tento postup, jenž vedl k faktickému vyloučení důkazů navržených ve prospěch obviněného z přestupku a přijetí závěru o skutkovém stavu věci toliko na základě jednostranných důkazů, je porušením čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod*.“ Tímto jednostranným důkazem je podle stěžovatele výpověď obou policistů, kteří se mohli na shodné výpovědi dohodnout. V detailech se přitom jejich výpovědi liší. Stěžovatel doplnil, že je sice právem správního orgánu hodnotit věrohodnost navrhovaných svědků a pravdivost jejich výpovědí, avšak až poté, co přistoupil k samotné výpovědi.

IV.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že se s obsahem kasačních námitek, které se shodují s námitkami odvolacími i žalobními, náležitě vypořádal jak on sám v rozhodnutí o odvolání, tak i krajský soud ve svém rozsudku.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Kasační stížnost obsahuje v zásadě jedinou námitku, ve které stěžovatel vytýká krajskému soudu porušení práva na spravedlivý proces. K tomu mělo dojít tím, že správní orgány neprovedly důkaz výslechem navržené svědkyně, kterým mohl prokázat, že motorové vozidlo neřídil a nemohl se tak dopustit přestupku, který je mu kladen za vinu. Stěžovatel uplatnil obdobnou námitku i v podané žalobě a návrh na provedení výslechu svědkyně učinil též v odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty a zákazu řízení motorových vozidel. Žalovaný v rozhodnutí o odvolání uvedl, že se v případě navržené svědkyně jedná o účelový důkaz. Takovou formulaci je mu třeba vytknout, protože skutečně navozuje dojem, jako by správní orgán hodnotil důkaz, který dosud nebyl v řízení proveden. Takový postup by byl nepřípustný též s ohledem na závěry v kasační stížnosti citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, čj. 4 As 2/2005 - 62. Je však podstatné, že rozhodně nešlo o jediný argument, pro který se žalovaný rozhodl neprovést navržený důkaz. Na šesté straně rozhodnutí o odvolání žalovaný

podrobně zdůvodnil, proč navržený důkaz neprovedl. Poukázal na to, že skutkový stav byl spolehlivě zjištěn především na základě výpovědí zasahujících policistů, kteří podrobně popsali, že jeli za vozidlem stěžovatele až do jeho zastavení, že z vozidla vystoupil pouze on a nebylo možné jej zaměnit s jinou osobou. Žalovaný se rovněž vypořádal s tím, proč dílčí nesoulad ve svědeckých výpovědích nemohl nic změnit na jejich celkovém hodnocení a na tom, že prokazují spáchání přestupku stěžovatelem. Žalovaný konečně správně zdůraznil, že v souladu s § 52 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu je to správní orgán, kdo není vázán návrhy účastníků na provedení důkazu a provede ty, které jsou potřebné ke zjištění skutečného stavu věci.

[15] Jestliže lze považovat odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí v tomto ohledu za dostatečné, tím spíše to platí o rozsudku krajského soudu. Krajský soud se správně zabýval tím, jaký vliv by případně mělo na povinnost žalovaného provádět dokazování to, že návrh na provedení důkazu byl učiněn až v odvolacím řízení. Správně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008 - 115, podle kterého může obviněný z přestupku navrhovat důkazy na svoji obhajobu i v odvolací fázi správního řízení. Zcela správně však zdůraznil, že žalovaný neodmítl provést navržený důkaz proto, že byl navržen opožděně, ale proto, že skutkový stav byl spolehlivě zjištěn již správním orgánem I. stupně. Lze jen přisvědčit dalším argumentům krajského soudu, pokud hodnotil obsah svědeckých výpovědí zasahujících policistů a zdůraznil, že z nich bezpečně vyplývá, že policisté jeli za vozidlem stěžovatele v bezprostřední blízkosti, vozidlo měli neustále na očích, zastavili bezprostředně po zastavení sledovaného vozidla a z vozidla vystoupila osoba, ve které byl později ztotožněn stěžovatel. Krajský soud se rovněž podrobně zabýval tím, proč částečné odlišnosti v jejich výpovědi (určení směru, ze kterého vozidlo přijíždělo předtím, než jej policisté začali sledovat) nemohou ničeho změnit na tom, že rozhodné skutečnosti byly popsány shodně a lze uzavřít, že stěžovatel vozidlo řídil.

[16] Žalobce v podané žalobě uvedl, že svědkyni neoznačil z důvodu, že jde o vdanou osobu a nechtěl jí dělat problémy. Stěžovatel tuto osobu označil jménem již v odvolání a žalovaný z toho, že byla označena až v odvolání, nevyvodil pro stěžovatele negativní důsledky. Velmi podstatné je, že vylíčení rozhodných událostí se od jeho zajištění a v průběhu správního a soudního řízení podstatně měnilo. Při ústním jednání dne 10. 2. 2010 stěžovatel tvrdil, že vozidlo zaparkoval již večer předešlého dne a pozdě v noci do vozidla šel pouze pro klíče od bytu. V odvolání naproti tomu uváděl, že vozidlo uvedeného večera vůbec neřídil a svěřil jej osobě blízké, kterou nechce uvádět. V podané žalobě tvrdil, že vozidlo uvedeného dne a v uvedenou hodinu řídila jeho přítelkyně, která po vystoupení z vozidla se již nacházela v chodbě domu a on se jen vracel do vozu pro klíče. Všechny tyto souvislosti krajský soud v rozsudku správně připomenul a správný je rovněž jeho názor, že tyto zásadní rozpory podstatnou měrou ubírají na věrohodnosti tvrzení stěžovatele.

[17] Pokud se stěžovatel v závěru bodu III. kasační stížnosti zamýšlí nad tím, že výpověď policistů může být považována za *„jednostranný důkaz“*, neboť se policisté mohli na shodné výpovědi dohodnout, je třeba uvést, že jednak stěžovatel nepřípustně tuto skutečnost poprvé uvádí až v kasační stížnosti a navíc jde o tvrzení zcela obecné, které se neopírá o žádná konkrétní tvrzení, ve kterých by měla uvedená námitka oporu.

[18] Se zřetelem ke shora uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Přitom neshledal jiné vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. září 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu